

द्वयं (von द्वि oder द्वे) adj. dass. RV. 8, 18, 14, 15. अपदेवं द्वयमैकौ पयो-
धि नः 9, 104, 6, 103, 6. — Vgl. द्वयं.

द्वर (द्वे, द्वरति hemmen; bedecken; nicht beachten; sich uneignen
Dhātup. 22, 36.

द्वरं adj. hemmend (nach Śā.): स किं द्वरो द्वरिषु वृत्र उधीनि RV. 1, 82, 3.

द्वरम् s. वृक्.

द्वरिं oder द्वरिन् adj. so v. a. द्वर (nach Śā.) RV. 1, 82, 3.

द्वा (alter nom. du. m. von द्वे) am Anfange eines comp. vor andern Zahl-
wörtern und in द्वापर und द्वान्.

द्वाचत्वारिंश (vom folg.) adj. f. ई der 42ste MBh. 1. 8. 9. 13 und R.
Gorr. 2.3 in den Unterschrr. der Adhijāja und Sarga.

द्वाचत्वारिंशत् (द्वा + च) f. 42 P. 6, 3, 49. MBh. 12. 13 und Hariv.
in den Unterschrr. der 142sten und 242sten Adhijāja. — Vgl. द्विच.

द्वाचत्वारिंशति (द्वा + च) f. dass. Rāga-Tar. 3, 475.

द्वाज (द्वा + ज) m. ein Sohn zweier Väter Buāg. P. 9, 20, 38 zur Erkl.
des Namens भरद्वाज, der sich aber in भरत् + वाज zerlegt.

द्वात्रिंश (vom folg.) adj. f. ई 1) der 52ste MBh. 1. 2. 3. 4 und R. 3 in
den Unterschrr. der Adhijāja und Sarga. — 2) aus 52 bestehend
Çat. Br. 13, 5, 4, 10. Pañkāv. Br. 23, 1, 2. Lātj. 6, 7, 18.

द्वात्रिंशत् (द्वा + त्रिं) f. 52 P. 6, 3, 47. द्वात्रिंशतमनुब्रूयात् द्वात्रिंशदन्-
रानुष्टुप् TS. 2, 8, 10, 3. °शतं देवराज्ञानं Çat. Br. 14, 6, 2, 5, 3, 4, 23.
दे °शतो 7, 1, 2, 22. 10, 1, 2, 8. Kātj. Çr. 19, 4, 12. M. 8, 327. Jāgñ. 2, 218.
Hariv. 11048 (p. 791). R. 1, 43, 5. Bhāg. P. 5, 16, 7. Sāh. D. 16, 3. °शद्वा-
त्र n. (nāml. सत्त) eine Feier von 52 Tagen Kātj. Çr. 24, 2, 10, 23. Çāñkh. Çr.
13, 16, 27. °शदत्तरिन् m. eine in Çloka (32silbigen Strophen) abgefasste
Schrift Trik. 3, 2, 21. 3, 196. °शदत्तनपोषित von grossen Männern Çab-
dārthak. im ÇKDr. सिंहासनद्वात्रिंशति (sic) Benfey in Pañkāt. I, 22.

द्वात्रिंशिका (vom vorherg.) f. pl. in भरत्क° die 52 Erzählungen von
den Bharatāka Verz. d. Oxf. H. No. 329.

द्वादश (von द्वादशन्) 1) adj. f. ई a) der zwölfte P. 5, 2, 48. VS. 23, 4. Çat.
Br. 3, 7, 2, 13, 3, 8. M. 2, 36. 11, 81. N. 7, 2. भाग der 12te Theil M. 7,
130. 8, 33. 35. दश वै पुरुषे प्राणा स्तनौ द्वादशौ der eilfte und zwölfte
Kātj. 33, 3. 1. अश्वद्वादशा adj. f. mit dem Rosse zu zwölf Kātj. Çr. 22,
5, 16. गर्भ° Gobh. 2, 10, 2. — b) aus zwölf bestehend: देवकितं जुगुप्सुद्वा-
दशस्य des zwölftheiligen Jahres RV. 7, 103, 9. स्तोत्र Çat. Br. 4, 2, 4, 7.
TBa. 2, 7, 18, 2. — c) von zwölf begleitet, um zwölf vermehrt: गवां शतं
द्वादशं वा 100 oder 112 Kātj. Çr. 10, 2, 11. 22, 7, 14. — 2) f. ई (sc. रात्रि
oder तिथि) der 12te Tag im Halbmonat Kātj. Çr. 25, 14, 30. Kauç. 22.
94. Varāh. Brh. S. 33, 20. 42 (43), 38. 43 (34), 2. Kathās. 26, 4. — 3) n.
Zwölffheit, Zwölffzahl Çat. Br. 8, 3, 3, 8. — Vgl. द्वादशम्.

द्वादशक (vom vorigen) 1) adj. a) der zwölfte MBh. 12, 11955. — b)
zwölf (z. B. Silben) enthaltend RV. Pañt. 16, 32. 18, 29. Schol. zu Çāñkh.
Çr. 13, 23, 8. दम् eine aus 12 (Pañā) bestehende Geldstrafe M. 8, 268. 397.
— 2) n. Zwölffzahl Jāgñ. 3, 244.

द्वादशकर (द्वादशन् + 1. कर) adj. 1) der Zwölffhändige, m. Bein. Kār-
tikeja's ÇKDr. Wils. — 2) der Zwölffstrahlige, m. Bein. Brhaspati's,
der Planet Jupiter Trik. 1, 1, 91. Vgl. द्वादशाम्, द्वादशार्चिम्.

द्वादशता (von द्वादशन्) f. Zwölffzahl Kātj. Çr. 22, 8, 14.

द्वादश (wie eben) n. dass. Schol. zu Kātj. Çr. 23, 1, 1.

द्वादशर्था (wie eben) adv. zwölfach AV. 6, 113, 3. AV. 4, 23. Çik. 196.
Buāg. P. 5, 22, 3. Çatpati in Z. f. d. K. d. M. 4, 324.

द्वादशन् (द्वा + द) P. 6, 3, 47. nom. acc. °दश; °दर्शभिम्, °दर्शभ्यन्,
°दशानाम्, °दर्शसु; zwölf: मासः RV. 1, 23, 8. Çat. Br. 1, 3, 3, 10. यून RV.
4, 33, 7. 10, 114, 6. AV. 4, 11, 11. ये देवा द्वादशं कृतवः 11, 6, 22. Çat. Br. 1,
7, 2, 25. Kātj. Çr. 14, 1, 9. M. 3, 134. Dhāup. 8, 27. MBh. 3, 10669. द्वादश-
कपाल adj. Çat. Br. 1, 6, 4, 3. °दशगर्वं adj. 7, 2, 2, 6. °दशगृहीत 9, 4, 4, 5.
°दशारति 3, 6, 2, 23. द्वादशकृति RV. 1, 164, 12. वितस्तिद्वादशाङ्गुलः AK.
2, 6, 2, 35. °दशलङ्गस्तवन Verz. d. B. H. No. 439, a. °दशव्यतिर्लिङ्गमयं
स्तोत्रम् 1242; vgl. 920.

द्वादशपत्रक (द्वादशन् + प) n. Bez. eines best. Joga, bei dem die 12
Silben श्रो नमो भगवते वासुदेवाय mit den 12 Zeichen des Thierkreises
und mit den 12 Monaten in Verbindung gebracht werden, Vāmana-P.
38 im ÇKDr. — Vgl. द्वादशान्तर.

द्वादशभुज (द्वादशन् + भुज) adj. zwölfarmig; m. N. pr. eines Wesens im
Gefolge Skanda's MBh. 9, 2559.

द्वादशम (von द्वादशन्) adj. f. ई der zwölfte MBh. 1, 6597. 12, 7964.
Buāg. P. 1, 3, 17. 8, 13, 28. — Vgl. द्वादश.

द्वादशमूल (द्वादशन् + मूल) m. Bein. Vishṇu's H. c. 63.

1. द्वादशरात्र (द्वादशन् + रात्रि) n. ein Zeitraum von zwölf Nächten
(Tagen) Āçv. Grh. 1, 8, 22. 4, 4. Kauç. 41. 126.

2. द्वादशरात्र (wie eben) adj. zwölf Nächte (Tage) dauernd Kātj. Çr.
23, 5, 34. 24, 1, 2.

द्वादशर्च (द्वादशन् + रच) adj. zwölf Rk zählend AV. 19, 23, 9. Çāñkh.
Çr. 18, 13, 6. Lātj. 10, 9, 9.

द्वादशलौचन (द्वादशन् + लो) adj. zwölfäugig; m. Bein. Kārtikeja's
Trik. 1, 1, 56. Verz. d. Oxf. H. 191, a, Çl. 64.

द्वादशवार्षिक (द्वादशन् + वर्ष) adj. f. ई zwölf Jahre alt, — dauernd:
कन्या M. 9, 94. तृति 3, 271. Kull. zu M. 11, 126.

द्वादशविध (द्वादशन् + विधा) adj. zwölfach Çat. Br. 13, 4, 1, 5.

द्वादशशत (द्वादशन् + शत) n. 112 Çat. Br. 12, 2, 1. °शततम der 112te
R. 6 in der Unterschrr. des Sarga. °शतो f. 1200 Rāga-Tar. 1, 54.

द्वादशसार्क (द्वादशन् + सार्क) adj. f. ई aus 12000 (Jahren) bestehend
M. 1, 71. 79. MBh. 3, 12931. Hariv. 515.

द्वादशाम् (द्वादशन् + अंश) adj. zwölfstrahlig; m. Bein. Brhaspati's,
der Planet Jupiter Buāg. im ÇKDr. — Vgl. द्वादशकर, द्वादशार्चिम्.

द्वादशान् (द्वादशन् + अन्त = अन्ति) adj. zwölfäugig; m. 1) Bein. Kār-
tikeja's H. 209. — 2) N. pr. eines Wesens im Gefolge des Kārtti-
keja MBh. 9, 2560. — 3) ein Buddha H. 234; vgl. द्वादशाख्य.

द्वादशान्तर (द्वादशन् + अन्तर) adj. f. आ zwölf-silbig VS. 9, 33. Çat. Br.
1, 7, 2, 25. मन्त्र besteht in den zwölf Silben श्रो नमो भगवते वासुदेवाय
Pāṇa-P. im ÇKDr. °विद्या Buāg. P. 6, 8, 6. 8, 16, 39; vgl. द्वादशपत्रक.

द्वादशाख्य (द्वादशन् + आख्या) m. ein Buddha Trik. 1, 1, 11. — Vgl.
द्वादशान्.

द्वादशाङ्गी (द्वादशन् + अङ्ग) f. die aus 12 Theilen bestehende Samm-
lung der heiligen Schriften der Gāina H. 245.

द्वादशात्मन् (द्वादशन् + आत्मन्) adj. in zwölf Formen erscheinend; m.